

Czwartek, 21 stycznia 2021 r.

P9_TA(2021)0022

Zmiany w unijnym wykazie rajów podatkowych

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 21 stycznia 2021 r. w sprawie zmian w unijnym wykazie rajów podatkowych (2020/2863(RSP))

(2021/C 456/16)

Parlament Europejski,

- uwzględniając rezolucję Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich w sprawie kodeksu postępowania w zakresie opodatkowania działalności gospodarczej przyjętą 1 grudnia 1997 r. ⁽¹⁾ w celu powstrzymania szkodliwej konkurencji podatkowej w Unii Europejskiej,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 17 czerwca 2015 r. zatytułowany „Sprawiedliwy i skuteczny system opodatkowania przedsiębiorstw w Unii Europejskiej: pięć głównych obszarów działania” (COM(2015)0302),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 28 stycznia 2016 r. w sprawie strategii zewnętrznej na rzecz efektywnego opodatkowania (COM(2016)0024),
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 8 marca 2016 r. w sprawie kodeksu postępowania w zakresie opodatkowania działalności gospodarczej ⁽²⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 5 lipca 2016 r. w sprawie dalszych środków na rzecz zwiększenia przejrzystości oraz przeciwdziałania uchylaniu się od opodatkowania i unikaniu opodatkowania (COM(2016)0451), który zawiera wyjaśnienie procesu sporządzania unijnego wykazu jurysdykcji podatkowych niechętnych współpracy,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 8 listopada 2016 r. w sprawie kryteriów i procesu prowadzącego do ustanowienia unijnego wykazu jurysdykcji niechętnych współpracy do celów podatkowych,
- uwzględniając wynik posiedzenia Rady Ecofin z 5 grudnia 2017 r.,
- uwzględniając przygotowane przez Radę najbardziej aktualne wersje unijnego wykazu jurysdykcji podatkowych niechętnych współpracy z dnia 6 października 2020 r. ⁽³⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 15 lipca 2020 r. zatytułowany „Plan działania na rzecz sprawiedliwego i prostego opodatkowania wspierającego odbudowę gospodarczą” (COM(2020)0312),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 15 lipca 2020 r. w sprawie dobrego zarządzania w kwestiach podatkowych w UE i poza jej granicami (COM(2020)0313),
- uwzględniając swoje rezolucje z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie interpretacji prawa podatkowego i innych środków o podobnym charakterze lub skutkach ⁽⁴⁾, z dnia 6 lipca 2016 r. w sprawie interpretacji prawa podatkowego i innych środków o podobnym charakterze lub skutkach ⁽⁵⁾ oraz rezolucję z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie przestępstw finansowych, uchylania się od opodatkowania i unikania opodatkowania ⁽⁶⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 16 grudnia 2015 r. z zaleceniami dla Komisji dotyczącymi wprowadzenia przejrzystości, koordynacji i konwergencji do polityki opodatkowania osób prawnych w Unii ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ Załącznik I do konkluzji Rady ds. Gospodarczych i Finansowych (Ecofin) z dnia 1 grudnia 1997 r. dotyczących polityki podatkowej – rezolucja Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie z dnia 1 grudnia 1997 r. o kodeksie postępowania w zakresie opodatkowania działalności gospodarczej (Dz.U. C 2 z 6.1.1998, s. 1).

⁽²⁾ <https://www.consilium.europa.eu/pl/press/press-releases/2016/03/08/ecofin-conclusions-code-conduct-business-taxation/>

⁽³⁾ Dz.U. C 331 z 7.10.2020, s. 3.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 366 z 27.10.2017, s. 51.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 101 z 16.3.2018, s. 79.

⁽⁶⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0240.

⁽⁷⁾ Dz.U. C 399 z 24.11.2017, s. 74.

Czwartek, 21 stycznia 2021 r.

- uwzględniając zalecenie komisji PANA dla Rady i Komisji z dnia 13 grudnia 2017 r. przyjęte w następstwie dochodzenia w sprawie prania pieniędzy, unikania opodatkowania i uchylania się od opodatkowania ⁽⁸⁾,
- uwzględniając działania Komisji w następstwie wyżej wymienionych rezolucji i zalecenia Parlamentu Europejskiego ⁽⁹⁾,
- uwzględniając wniosek Komisji w sprawie publicznej sprawozdawczości w podziale na kraje ⁽¹⁰⁾ i swoje stanowisko z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie tego wniosku ⁽¹¹⁾,
- uwzględniając badanie Komisji pt. „Wpływ planowania podatkowego na przyszłe efektywne stawki podatków” ⁽¹²⁾,
- uwzględniając badania Komisji pt. „Wskaźniki agresywnego planowania podatkowego” ⁽¹³⁾,
- uwzględniając badanie przygotowane przez Biuro Analiz Parlamentu Europejskiego pt. „Przegląd firm przykrywek w Unii Europejskiej” ⁽¹⁴⁾,
- uwzględniając sprawozdania krajowe Komisji sporządzone w ramach europejskiego semestru,
- uwzględniając bieżące prace panelu wysokiego szczebla ONZ ds. międzynarodowej odpowiedzialności finansowej, przejrzystości i uczciwości,
- uwzględniając bieżące prace OECD/G20 – otwarte ramy w zakresie erozji bazy podatkowej i przenoszenia zysków (BEPS) – dotyczące wyzwań podatkowych wynikających z cyfryzacji,
- uwzględniając Umowę o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej ⁽¹⁵⁾,
- uwzględniając pytania do Komisji i Rady w sprawie zmian w unijnym wykazie rajów podatkowych (O-000082/2020 – B9-0002/2021 i O-000081/2020 – B9-0001/2021),
- uwzględniając art. 136 ust. 5 i art. 132 ust. 2 Regulaminu,
- uwzględniając projekt rezolucji Komisji Gospodarczej i Monetarnej przygotowany z pomocą Podkomisji do Spraw Podatkowych,

⁽⁸⁾ Dz.U. C 369 z 11.10.2018, s. 132.

⁽⁹⁾ Wspólne działania następcze Komisji przyjęte w dniu 16 marca 2016 r. w związku z rezolucją Parlamentu Europejskiego (ECON) zawierającą zalecenia w sprawie wprowadzenia przejrzystości, koordynacji i konwergencji do polityki opodatkowania przedsiębiorstw w Unii oraz z rezolucją Parlamentu Europejskiego (TAXE) w sprawie interpretacji prawa podatkowego i innych środków o podobnym charakterze lub skutkach; działania następcze Komisji przyjęte w dniu 16 listopada 2016 r. w związku z rezolucją Parlamentu Europejskiego (TAX2) w sprawie interpretacji prawa podatkowego i innych środków o podobnym charakterze lub skutkach; działania następcze Komisji przyjęte w kwietniu 2018 r. w związku z rezolucją nieustawodawczą Parlamentu Europejskiego (PANA) z dnia 12 grudnia 2017 r. w sprawie projektu zalecenia Parlamentu Europejskiego dla Rady i Komisji w następstwie dochodzenia w sprawie prania pieniędzy, unikania opodatkowania i uchylania się od opodatkowania oraz działania następcze z dnia 27 sierpnia 2019 r. w związku z rezolucją Parlamentu Europejskiego (TAX3) w sprawie przestępstw finansowych, uchylania się od opodatkowania i unikania opodatkowania.

⁽¹⁰⁾ Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 kwietnia 2016 r. zmieniającej dyrektywę 2013/34/UE w odniesieniu do ujawniania informacji o podatku dochodowym przez niektóre jednostki i oddziały (COM(2016)0198).

⁽¹¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0309,

⁽¹²⁾ Komisja Europejska, „The Impact of Tax Planning on Forward-Looking Effective Tax rate” [Wpływ planowania podatkowego na przyszłe efektywne stawki podatków] (Taxation paper nr 64, 25 października 2016 r.).

⁽¹³⁾ Komisja Europejska, „Aggressive tax planning indicators – Final Report” [Wskaźniki agresywnego planowania podatkowego – sprawozdanie końcowe] (Taxation paper nr 71, 7 marca 2018 r.).

⁽¹⁴⁾ Kiendl Krišto I. i Thirion E., „An overview of shell companies in the European Union” [Przegląd firm przykrywek w Unii Europejskiej], Biuro Analiz Parlamentu Europejskiego, październik 2018 r.

⁽¹⁵⁾ Dz.U. C 384 I z 12.11.2019, s. 1.

Czwartek, 21 stycznia 2021 r.

- A. mając na uwadze, że istnienie jurysdykcji niechętnych współpracy do celów podatkowych i szkodliwych systemów podatkowych, w tym w państwach UE, prowadzi do ogromnych strat finansowych państw członkowskich UE, co zubaża zasoby budżetów krajowych i ogranicza zdolności rządów; mając na uwadze, że koszt unikania opodatkowania przez przedsiębiorstwa szacuje się obecnie na 500 mld USD rocznie⁽¹⁶⁾; mając na uwadze, że to zmniejszenie dochodów podatkowych jest szczególnie problematyczne w kontekście wyjścia z kryzysu sanitarnego, społecznego i gospodarczego spowodowanego pandemią COVID-19 oraz w kontekście finansowania transformacji ekologicznej;
- B. mając na uwadze, że według badania Eurobarometru z jesieni 2016 r. 86 % obywateli UE opowiada się za surowszymi przepisami dotyczącymi unikania opodatkowania i rajów podatkowych⁽¹⁷⁾;
- C. mając na uwadze, że 5 grudnia 2017 r. Unia przyjęła pierwszy wykaz jurysdykcji niechętnych współpracy do celów podatkowych („wykaz”); mając na uwadze, że wykaz obejmował 17 państw lub terytoriów spoza UE; mając na uwadze, że Unia dokonywała zmian w wykazie 12 razy;
- D. mając na uwadze, że według wskaźnika rajów podatkowych dla podatku od osób prawnych z 2019 r. na najwyższym miejscu w rankingu rajów podatkowych dla osób prawnych plasują się: 1) Brytyjskie Wyspy Dziewicze, 2) Bermudy, 3) Kajmany, 4) Niderlandy, 5) Szwajcaria, 6) Luksemburg, 7) Jersey, 8) Singapur, 9) Bahamy, 10) Hong Kong oraz 11) Irlandia;
- E. mając na uwadze, że 95 jurysdykcji oceniono pod kątem trzech kryteriów określonych w konkluzjach Rady z 8 listopada 2016 r., a mianowicie przejrzystości podatkowej, sprawiedliwego opodatkowania i wdrożenia minimalnych standardów OECD dotyczących BEPS;
- F. mając na uwadze, że ponad 135 państw i jurysdykcji współpracuje przy wdrażaniu planu działania dotyczącego BEPS po części z obawy przed możliwością umieszczenia ich w unijnym wykazie jurysdykcji niechętnych współpracy; mając na uwadze, że w trakcie sporządzania wykazu zwrócono się do niemal 40 krajów o zreformowanie ponad 120 szkodliwych praktyk podatkowych;
- G. mając na uwadze, że w sprawozdaniu dotyczącym stanu sprawiedliwości podatkowej w 2020 r. stwierdzono, że jurysdykcje znajdujące się w wykazie UE spowodowały jedynie 2 % światowych strat podatkowych; mając na uwadze, że Kajmany uznano za jurysdykcję odpowiedzialną za największe straty podatkowe w ujęciu globalnym, co kosztuje inne państwa ponad 70 mld USD rocznie, czyli 16,5 % całkowitych strat podatkowych;
- H. mając na uwadze, że 6 października 2020 r. Rada dokonała ostatniej zmiany w wykazie, usuwając Kajmany i Oman oraz dodając Barbados i Anguillę; mając na uwadze, że według Międzynarodowego Funduszu Walutowego (MFW) na Kajmanach nadal nie obowiązuje podatek dochodowy od przedsiębiorstw i że kraj ten jest jednym z 10 państw przyciągających najwięcej inwestycji fantomowych⁽¹⁸⁾, co budzi wątpliwości pod względem przejrzystości i ewentualnego preferencyjnego podejścia do niektórych krajów;
- I. mając na uwadze, że w unijnym wykazie jurysdykcji niechętnych współpracy znajdują się obecnie Samoa Amerykańskie, Anguilla, Barbados, Fidżi, Guam, Palau, Panama, Samoa, Seszele, Trynidad i Tobago, Wyspy Dziewicze Stanów Zjednoczonych i Vanuatu;
- J. mając na uwadze, że kilka innych jurysdykcji zobowiązało się do wdrożenia zasad dobrego zarządzania w kwestiach podatkowych w odniesieniu do kryteriów przejrzystości lub sprawiedliwego opodatkowania;
- K. mając na uwadze, że publiczny dostęp do dokumentów i prac Grupy ds. Kodeksu Postępowania (opodatkowanie działalności gospodarczej) jest nadal ograniczony, zwłaszcza w odniesieniu do procesu sporządzania unijnego wykazu; mając na uwadze, że Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich ma uprawnienia do badania stosowania przez instytucje UE unijnych przepisów dotyczących publicznego dostępu do dokumentów⁽¹⁹⁾, a w szczególności uprawnienia do sprawdzania wszystkich dokumentów UE, niezależnie od tego, czy są poufne, czy nie, oraz może wydawać zalecenia dotyczące tego, czy należy je opublikować;

⁽¹⁶⁾ Cobham i Janský (2018); <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1002/jid.3348>

⁽¹⁷⁾ <https://op.europa.eu/pl/publication-detail/-/publication/51abaf14-6b6e-11e7-b2f2-01aa75ed71a1>

⁽¹⁸⁾ <https://www.imf.org/external/pubs/ft/fandd/2019/09/the-rise-of-phantom-FDI-in-tax-havens-damgaard.htm>

⁽¹⁹⁾ Rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 2001 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji (Dz.U. L 145 z 31.5.2001, s. 43).

Czwartek, 21 stycznia 2021 r.

- L. mając na uwadze, że w komunikacie w sprawie dobrego zarządzania w kwestiach podatkowych w UE i poza nią Komisja podkreśliła potrzebę zreformowania kodeksu postępowania w zakresie opodatkowania działalności gospodarczej i dokonania przeglądu wykazu;
- M. mając na uwadze, że stosując najbardziej zachowawczy wzór podziału, UE odnotowuje największe straty na świecie w wyniku przenoszenia zysków do rajów podatkowych, a według szacunków co roku traci około 20 % dochodów z tytułu podatku od osób prawnych⁽²⁰⁾;
1. uznaje dotychczasowe pozytywne efekty istnienia wykazu, ale ubolewa, że nie wykorzystuje się w pełni jego potencjału, ponieważ jurysdykcje znajdujące się obecnie w wykazie odpowiadają za mniej niż 2 % światowych strat podatkowych, co sprawia, że wykaz jest mylący i nieskuteczny⁽²¹⁾; oczekuje udoskonalenia wykazu dzięki większej przejrzystości i spójności, surowszym i bardziej bezstronnym kryteriom umieszczania w wykazie oraz bardziej zdecydowanym środkiem ochronnym przeciw unikaniu opodatkowania; ubolewa nad usunięciem z wykazu krajów, które wyraźnie promują BEPS, takich jak Kajmany; ubolewa nad niewystarczającym wyjaśnieniem tego europejskiej opinii publicznej, mimo że opowiada się ona za zaostrzeniem przepisów dotyczących rajów podatkowych;

Zarządzanie wspólnym unijnym wykazem jurysdykcji podatkowych niechętnych współpracy i jego przejrzystość

2. zauważa, że Komisja zaproponowała wstępny proces sporządzania wykazu zarówno w komunikacie w sprawie strategii zewnętrznej na rzecz efektywnego opodatkowania, jak i w komunikacie w sprawie dalszych środków na rzecz zwiększenia przejrzystości i walki z uchylaniem się od opodatkowania; odnotowuje, że Grupie ds. Kodeksu Postępowania, głównie za pośrednictwem podgrupy ds. stron trzecich, powierzono zadanie przeprowadzenia prac przygotowawczych do ustanowienia wykazu, mimo że nie należało to do zakresu pierwotnego mandatu grupy; kwestionuje stosowność powierzenia tego zadania takiej nieformalnej grupie oraz jej zdolność do wywiązania się z niego;
3. uważa, że należy zreformować unijny wykaz na szczeblu UE; zaleca sformalizowanie procesu jego sporządzania za pomocą prawnie wiążącego instrumentu; uważa, że reformę tę należy przeprowadzić do końca 2021 r., aby chronić UE przed wszelkimi dalszymi stratami dochodów w okresie odbudowy po pandemii COVID-19; domaga się, aby Rada zleciła Komisji przeprowadzenie, przy wsparciu państw członkowskich i przy odpowiednim udziale Parlamentu Europejskiego, oceny jurysdykcji państw trzecich na podstawie jasnych i przejrzystych kryteriów, a także przedstawienie Radzie propozycji wykazu, która powinna zostać podana do wiadomości publicznej, zanim Rada formalnie przyjmie wykaz i zmiany do niego; wzywa Radę, aby przyznała Parlamentowi rolę obserwatora w dyskusjach Grupy ds. Kodeksu Postępowania; uważa, że takie zmiany zapewniłyby bezstronność, obiektywizm i rozliczalność procesu sporządzania wykazu;
4. podkreśla znaczenie przejrzystości procesu sporządzania wykazu dla umożliwienia kontroli publicznej i zwiększenia demokratycznej rozliczalności decydentów; domaga się pełnej przejrzystości stanowisk państw członkowskich; wzywa zatem Grupę ds. Kodeksu Postępowania do ujawniania uczestniczących organów, tematów dyskusji, ocen technicznych, protokołów lub streszczeń oraz przyjętych wniosków; uważa, że do zwiększenia rozliczalności i przejrzystości może przyczynić się łatwy dostęp do publicznie dostępnych źródeł danych na potrzeby monitorowania jurysdykcji; uważa, że należy doprecyzować i w pełni ujawnić metodologię oceny systemów państw trzecich; zachęca Grupę ds. Kodeksu Postępowania do systematycznego ujawniania wyczerpującego podsumowania jej kontaktów z państwami trzecimi, przedmiotu dyskusji i zobowiązań podjętych przez państwa trzecie na każdym etapie procesu oceny;
5. uważa, że brak przejrzystości może prowadzić do błędnej interpretacji decyzji i podważać zaufanie opinii publicznej do procesu sporządzania wykazu, zwłaszcza gdy kształt wykazu UE różni się od wykazów rajów podatkowych opracowanych w przejrzysty sposób przez strony trzecie; przypomina o wstępnym wykazie zawierającym wykazy państw członkowskich, o którym mowa w komunikacie Komisji zatytułowanym „Sprawiedliwy i skuteczny system opodatkowania przedsiębiorstw w Unii Europejskiej: pięć głównych obszarów działania” i w którym znajdowało się 30 jurysdykcji wymienionych przez 10 lub więcej państw członkowskich;
6. z zadowoleniem przyjmuje dotychczasowe kroki podjęte w kwestii przejrzystości, takie jak publikacja półrocznych sprawozdań z postępów i ujawnianie niektórych pism wysłanych do jurysdykcji państw trzecich; apeluje, aby w pismach przesyłanych do jurysdykcji państw trzecich, które nie spełniają jeszcze unijnych kryteriów dotyczących wykazu UE, Rada wzywała do publikowania wszelkiej korespondencji z UE oraz by traktowała każdą negatywną odpowiedź jako brak

⁽²⁰⁾ Tørsløv, Wier i Zucman (2020); <http://gabriel-zucman.eu/files/TWZ2020.pdf>

⁽²¹⁾ <https://www.taxjustice.net/reports/the-state-of-tax-justice-2020/>

Czwartek, 21 stycznia 2021 r.

współpracy ze strony danej jurysdykcji; ubolewa, że dokumenty te są dostępne dopiero po zakończeniu procesu oceny; wzywa do publicznego udostępnienia wszystkich pism i zobowiązań jurysdykcji państw trzecich niezwłocznie po ich otrzymaniu; apeluje o udostępnianie informacji publicznych na przyjaznej dla użytkownika platformie;

7. wzywa do regularnej wymiany poglądów między przewodniczącym Grupy ds. Kodeksu Postępowania a Parlamentem, w tym co najmniej jednego formalnego wystąpienia na wysłuchaniu publicznym rocznie;

8. podkreśla, że należy sformalizować rolę Parlamentu w odniesieniu do Grupy ds. Kodeksu Postępowania, np. w kwestii zarządzania i kryteriów procesu sporządzania wykazu, m.in. w drodze procesu wydawania opinii;

9. zauważa, że unijna procedura umieszczania w wykazie ma zastosowanie wyłącznie do państw trzecich; zauważa, że wpływ Unii na zwalczanie uchylania się od opodatkowania i szkodliwych praktyk podatkowych na całym świecie zależy od przykładu, jaki UE daje na własnym podwórku; podkreśla potrzebę spójności między kryteriami umieszczenia w wykazie a kryteriami dotyczącymi szkodliwych praktyk podatkowych w UE; przypomina oświadczenie przewodniczącej Grupy ds. Kodeksu Postępowania wygłoszone podczas wysłuchania komisji TAX3 w dniu 10 października 2018 r. w sprawie możliwości przeprowadzenia, w kontekście przeglądu mandatu Grupy ds. Kodeksu Postępowania, kontroli państw członkowskich w oparciu o kryteria ustanowione dla unijnego wykazu; zauważa, że jedno państwo członkowskie otrzymało od Światowego Forum Przejrzystości i Wymiany Informacji do Celów Podatkowych (Globalne Forum ds. Przejrzystości i Wymiany Informacji do Celów Podatkowych)⁽²²⁾ ocenę częściowo zgodną z międzynarodowym standardem w zakresie przejrzystości i wymiany informacji na wniosek i zauważa, że w przypadku takiej oceny państwa trzecie są przez Radę umieszczane w wykazie⁽²³⁾; podkreśla w związku z tym, że niektóre państwa członkowskie regularnie otrzymywały zalecenia dla poszczególnych krajów dotyczące potrzeby zajęcia się agresywnym planowaniem podatkowym⁽²⁴⁾; podkreśla, że Komisja przyznaje, iż niektóre z wyżej wymienionych państw członkowskich podjęły kroki w celu poprawy swoich systemów podatkowych w odpowiedzi na krytyczne uwagi Komisji, zauważa jednak, że Komisja nadal wskazuje, iż przepisy podatkowe ułatwiają obecnie agresywne planowanie podatkowe w tych państwach członkowskich; ponawia swój apel do Komisji i Rady, zawarty w rezolucji TAX3, o podjęcie działań następczych w związku z zaleceniami dla poszczególnych krajów skierowanymi do tych państw członkowskich do czasu wdrożenia zasadniczych reform podatkowych oraz o zaproponowanie działań tam, gdzie jest to konieczne, a w międzyczasie przynajmniej o uznanie tych państw członkowskich za raje podatkowe UE; oczekuje, że rządy te zareagują na te obawy i zmniejszą unikanie opodatkowania we wszystkich swoich jurysdykcjach; zobowiązuje się do regularnej oceny wszelkich inicjatyw podejmowanych przez rządy w celu zastosowania się do takich zaleceń oraz do proponowania działań tam, gdzie jest to konieczne;

10. przypomina, że procedura określona w art. 116 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którą Parlament i Rada stanowią zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą, powinna być stosowana w przypadku, gdy szkodliwe praktyki podatkowe prowadzą do zakłóceń na rynku w Unii;

11. wzywa Grupę ds. Kodeksu Postępowania do zwiększenia pluralizmu i akceptacji zewnętrznej dla tego procesu poprzez konsultacje z krajami rozwijającymi się i organizacjami społeczeństwa obywatelskiego; proponuje utworzenie grupy roboczej lub organu doradczego z krajami spoza UE, w szczególności z krajami rozwijającymi się, członkami społeczeństwa obywatelskiego i ekspertami, w celu ułatwienia dialogu na temat podejmowanych decyzji;

Aktualizacja kryteriów umieszczania w wykazie UE w celu dostosowania ich do obecnych i przyszłych wyzwań

12. ponownie podkreśla znaczenie kryterium przejrzystości wykazu; wzywa do wyjaśnienia przyszłego kryterium przejrzystości w odniesieniu do ostatecznych beneficjentów rzeczywistych, zgodnie z 5. dyrektywą w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy; zwraca uwagę na nierówne warunki działania między państwami przestrzegającymi wspólnego standardu OECD do wymiany informacji i amerykańskiej ustawy o wypełnianiu obowiązków podatkowych w odniesieniu do rachunków zagranicznych (FATCA); uważa w związku z tym, że brak wzajemności amerykańskiej FATCA powinien zostać zbadany w oparciu o kryterium przejrzystości;

⁽²²⁾ <https://www.oecd.org/tax/exchange-of-tax-information/global-forum-reveals-compliance-ratings-from-new-peer-review-assessments-for-anguilla-chile-china-gibraltar-greece-korea-malta-papua-new-guinea-and-uruguay.htm>

⁽²³⁾ Dz.U. C 331 z 7.10.2020, s. 3.

⁽²⁴⁾ https://ec.europa.eu/info/publications/2020-european-semester-country-specific-recommendations-commission-recommendations_en

Czwartek, 21 stycznia 2021 r.

13. uważa, że kryterium sprawiedliwego opodatkowania nie powinno ograniczać się do preferencyjnego charakteru środków podatkowych, lecz powinno uwzględniać szeroko stosowane zwolnienia podatkowe i rozbieżności w cenach transferowych; przypomina, że obecny proces sporządzania wykazu w odniesieniu do państw trzecich nie obejmuje odrębnego kryterium dotyczącego stawek podatkowych na poziomie 0 % lub na bardzo niskim poziomie; wzywa Komisję i Grupę ds. Kodeksu Postępowania do uwzględnienia w ocenie środków podatkowych prowadzących do niskich poziomów opodatkowania zgodnie z trwającymi negocjacjami w sprawie drugiego filaru otwartych ram OECD/G-20, w szczególności w odniesieniu do minimalnego opodatkowania; wzywa Komisję i Radę do zaproponowania minimalnego efektywnego poziomu opodatkowania, który byłby odrębnym kryterium dla unijnego wykazu; zaleca ustalenie minimalnej efektywnej stawki podatkowej na sprawiedliwym i wystarczającym poziomie oraz uwzględnienie średniej unijnej ustawowej stawki podatku od osób prawnych⁽²⁵⁾, aby zniechęcić do przenoszenia zysków i zapobiegać szkodliwej konkurencji podatkowej;

14. wzywa Komisję do rozważenia korzyści płynących z przyjęcia inicjatywy podobnej do drugiego filaru otwartych ram w odniesieniu do unijnych kryteriów umieszczenia w wykazie, jeżeli na szczeblu OECD nie zostanie osiągnięty konsensus polityczny w sprawie wdrożenia tych środków do końca 2021 r.;

15. zauważa, że niektóre jurysdykcje krajów trzecich, których działania powodują największe szkody, w tym Kajmany i Bermudy, zostały usunięte z wykazu po wprowadzeniu przez nie bardzo minimalnych kryteriów w zakresie charakteru transakcji i słabych środków egzekucyjnych; podkreśla, że takie decyzje mogą budzić wątpliwości co do autentyczności konkretnych działań i bezstronności procesu decyzyjnego oraz podważać zaufanie publiczne; wzywa do wzmocnienia kryteriów kwalifikacji, w tym wymogów w zakresie charakteru transakcji, opartych na podejściu ilościowym, a także wymogów dotyczących proporcjonalności i ich monitorowania, aby zwiększyć skuteczność wykazu i jego zdolność do reagowania na nowe wyzwania związane z cyfryzacją gospodarki; wzywa Radę do uwzględnienia, jako odrębne kryterium, automatycznego umieszczenia w wykazie państw trzecich, w których stawka podatku od osób prawnych wynosi 0 % lub które nie opodatkowują zysków przedsiębiorstw; z niepokojem zauważa, że państwa trzecie mogą uchylić niezgodne z przepisami mechanizmy podatkowe, ale zastąpić je nowymi, potencjalnie szkodliwymi dla UE; przypomina o znaczeniu publicznej sprawozdawczości w podziale na kraje w celu monitorowania wymogów w zakresie charakteru transakcji;

16. podkreśla znaczenie minimalnych standardów w zakresie erozji bazy podatkowej i przenoszenia zysków (BEPS) w ramach kontroli państw trzecich, w szczególności działań 5, 6, 13 i 14; podkreśla znaczenie określenia innych standardów w zakresie BEPS, które należy uwzględnić jako kryteria umieszczenia w wykazie;

17. popiera rozszerzenie zakresu geograficznego wykazu UE przy jednoczesnym uwzględnieniu stanowiska krajów najslabiej rozwiniętych; podkreśla, że w przyszłych ocenach należy systematycznie uwzględniać fakt, iż niektórym krajom rozwijającym się może brakować środków na szybkie wdrożenie nowo uzgodnionych standardów podatkowych; wzywa zatem Radę, aby nie uważała za środki zaradcze cięć w pomocy rozwojowej, które miałyby bezpośredni wpływ na ostatecznych beneficjentów pomocy; zauważa jednak, że kraje posiadające duże centra finansowe nie powinny korzystać z podobnych poziomów tolerancji;

18. uważa, że istnieją znaczne różnice między unijnym wykazem jurysdykcji niechętnych współpracy a jego odpowiednikami krajowymi; odnotowuje dążenie Komisji do lepszego dostosowania wykazów krajowych do wykazu UE; wzywa do pozytywnej konwergencji i harmonizacji kryteriów w celu zapewnienia wyższych standardów i spójności;

19. z zadowoleniem przyjmuje sugestię Komisji, by w przeglądzie jurysdykcji podatkowych uwzględnić metodologię opracowaną w celu identyfikacji państw trzecich wysokiego ryzyka do celów zwalczania prania pieniędzy i finansowania terroryzmu, aby zapewnić sporządzenie obu wykazów w sposób wzajemnie wzmacniający się;

20. odnotowuje wysiłki na rzecz stworzenia równych warunków działania po wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej; wzywa do przeprowadzenia dogłębnej oceny tych jurysdykcji, w tym do dalszej oceny terytoriów zamorskich Zjednoczonego Królestwa i terytoriów zależnych Korony Brytyjskiej, zgodnie ze standardami określonymi przez Grupę ds. Kodeksu Postępowania; podkreśla, że przyszłe stosunki między UE a Zjednoczonym Królestwem powinny opierać się na wspólnych wartościach i być ukierunkowane na wspólny dobrobyt, co automatycznie wyklucza agresywną konkurencję podatkową; ubolewa, że umowa o handlu i współpracy między UE a Zjednoczonym Królestwem nie przewiduje ewentualnych środków równoważących w przypadku rozbieżnych poglądów ze Zjednoczonym Królestwem w kwestiach związanych z uchylaniem się od opodatkowania i praniem pieniędzy w przyszłości;

⁽²⁵⁾ Polityki podatkowe w Unii Europejskiej – badanie za 2020 r., DG ds. Podatków i Unii Celnej, Komisja Europejska, s. 100.

Czwartek, 21 stycznia 2021 r.

21. wzywa do przeprowadzenia sprawiedliwej i bezstronnej oceny głównych partnerów handlowych UE; apeluje w szczególności o jasną ocenę Stanów Zjednoczonych pod kątem kryteriów przejrzystości;

Koordinacja środków ochronnych

22. uznaje wpływ umieszczenia w wykazie na reputację jako zachętę dla jurysdykcji do udziału w procesie przeglądu; podkreśla, że nie jest to wystarczające do skutecznego przeciwdziałania negatywnym skutkom takich jurysdykcji dla państw członkowskich i dla rynku wewnętrznego, ponieważ wpływ umieszczenia niektórych jurysdykcji w wykazie na ich reputację osłabiają opisane powyżej niedociągnięcia w procesie sporządzania wykazu, w szczególności brak przejrzystości, luźne kryteria i ograniczony zasięg geograficzny;

23. z zadowoleniem przyjmuje powiązanie standardów dobrego zarządzania w kwestiach podatkowych z wykorzystaniem funduszy UE ustanowionych w rozporządzeniu finansowym⁽²⁶⁾, rozporządzeniu w sprawie Europejskiego Funduszu na rzecz Zrównoważonego Rozwoju⁽²⁷⁾, rozporządzeniu w sprawie Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych⁽²⁸⁾ i decyzji w sprawie upoważnienia EBI do udzielania pożyczek na rzecz państw trzecich⁽²⁹⁾ oraz uznaje, że standardy te są warunkiem wstępnym wsparcia UE; ostrzega jednak przed wszelkimi aktualnymi lub potencjalnymi negatywnymi skutkami dla obywateli krajów rozwijających się; podkreśla znaczenie opracowania równoważnych warunków mających zastosowanie do przedsiębiorstw oraz podmiotów umożliwiających i ułatwiających agresywne planowanie podatkowe w procedurach udzielania zamówień publicznych;

24. apeluje o to, by zasady pomocy państwa i krajowe programy wsparcia państw członkowskich nie zezwalały na udzielanie wsparcia przedsiębiorstwom, które mają powiązania gospodarcze z jurysdykcjami niechętnymi współpracy, na przykład w formie rezydencji podatkowej; podkreśla, że jest to ważne dla wewnątrz europejskiej solidarności i budowania zaufania między państwami członkowskimi; przypomina o potrzebie przejrzystości w postaci publicznej sprawozdawczości w podziale na kraje w odniesieniu do wszystkich sektorów, aby ją zapewnić; wzywa Radę do szybkiego zakończenia dyskusji i przyjęcia podejścia ogólnego w sprawie wniosku ustawodawczego;

25. popiera dodatkowe obowiązki w zakresie audytu i należytej staranności dla przedsiębiorstw i inwestorów mających siedzibę w jurysdykcjach niechętnych współpracy oraz wzywa do zwiększenia tychże obowiązków; jest zdania, że środki ochronne mają kluczowe znaczenie dla zapewnienia skuteczności wykazu;

26. zauważa, że rygorystyczne środki zaradcze ograniczyłyby zachęty do unikania opodatkowania; podkreśla, że unijny zestaw środków ochronnych jest osłabiany przez uznaniowe stosowanie przez poszczególne państwa członkowskie; wzywa zatem Komisję do rozważenia przedstawienia wniosku ustawodawczego w sprawie skoordynowanych środków ochronnych w celu zwalczania unikania opodatkowania i uchylania się od opodatkowania, z uwzględnieniem negocjacji w sprawie drugiego filaru otwartych ram lub w sprawie minimalnej efektywnej stawki podatkowej na szczeblu UE, które mogłyby obejmować:

- a) brak możliwości odliczenia kosztów;
- b) zaostrzone przepisy dotyczące kontrolowanych przedsiębiorstw zagranicznych;
- c) środki związane z podatkiem u źródła;
- d) ograniczenie zwolnienia kapitałowego;
- e) klauzula zmiany metody eliminacji podwójnego opodatkowania;
- f) wpływ na zamówienia publiczne i pomoc państwa;
- g) specjalne wymogi dotyczące dokumentacji;

⁽²⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012 (Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1)

⁽²⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1601 z dnia 26 września 2017 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Funduszu na rzecz Zrównoważonego Rozwoju (EFZR), gwarancji EFZR i funduszu gwarancyjnego EFZR (Dz.U. L 249 z 27.9.2017, s. 1).

⁽²⁸⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/1017 z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych, Europejskiego Centrum Doradztwa Inwestycyjnego i Europejskiego Portalu Projektów Inwestycyjnych oraz zmieniającego rozporządzenia (UE) nr 1291/2013 i (UE) nr 1316/2013 – Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych (Dz.U. L 169 z 1.7.2015, s. 1).

⁽²⁹⁾ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 466/2014/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie udzielenia gwarancji UE dla Europejskiego Banku Inwestycyjnego na pokrycie strat poniesionych w związku z działaniami z zakresu finansowania wspierającymi projekty inwestycyjne poza granicami Unii (Dz.U. L 135 z 8.5.2014, s. 1).

Czwartek, 21 stycznia 2021 r.

h) zawieszenie postanowień umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania;

zauważa, że każdy środek podatkowy stosowany wobec przedsiębiorstw powinien być uzależniony od wskazanych zasad powiązania, jeżeli dana transakcja lub podatnik spełnia określone szkodliwe kryteria; uważa, że środki te powinny być stosowane w równym stopniu w stosunkach między państwem członkowskim a państwem trzecim oraz w stosunkach między państwami członkowskimi;

27. odnotowuje „szary wykaz” jurysdykcji, które nie przestrzegają przepisów, ale zobowiązują się do zmiany; wzywa Radę i państwa członkowskie do wprowadzenia konkretnych środków, takich jak intensyfikacja kontroli lub wzmocnienie polityki „znaj swojego klienta” w odniesieniu do transakcji oraz do zachowania należytej staranności w odniesieniu do tych jurysdykcji;

28. wzywa Komisję do sporządzenia wykazu umów między UE a państwami trzecimi lub regionami, w których nie uwzględniono „klauzuli dobrego zarządzania” wymaganej na podstawie pkt. 3.1 komunikatu Komisji w sprawie strategii zewnętrznej na rzecz efektywnego opodatkowania oraz wskazanej w konkluzjach Rady z dnia 25 maja 2018 r. w sprawie przyjęcia uzgodnionych standardowych przepisów dotyczących umów z państwami trzecimi⁽³⁰⁾; wzywa Komisję i Radę do wyjaśnienia braku takiej klauzuli;

o

o o

29. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, Sekretariatowi Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju oraz rządóm i parlamentóm państw członkowskich.

⁽³⁰⁾ <https://www.consilium.europa.eu/pl/press/press-releases/2018/05/25/tax-fraud-standard-provision-agreed-for-agreements-with-third-countries/>